

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 10 (1384). 14 БЕРЕЗНЯ 1980 РОКУ. Виходить щотижня.

ПІДВИЩУВАТИ ЯКІСТЬ УЧБОВО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ

З ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ

З березня відбулись відкриті збори первинної партійної організації Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Обговорювались підсумки учбово-виховної роботи I семестру і завдання партійної організації в світлі вимог Всесоюзної наради працівників вузів. З доповіддю з цього питання виступив ректор університету професор В. В. Сердюк. В обговоренні порядку денного взяли участь

т.т. Ю. С. Червоний, М. М. Якупов, В. П. Желтків, І. М. Коваль, П. Т. Маркушевський, І. О. Старовойт, Л. Х. Калуст'ян.

Потім Л. Х. Калуст'ян зробив інформацію про роботу парткому за період між двома партійними зборами (жовтень 1979 р. — березень 1980 р.)

Нижче публікується звіт з партійних зборів (довідь і виступи подано в скороченому вигляді).

З великим піднесенням — сказав професор В. В. Сердюк — зустріли всі працівники вищої освіти постанову ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів». У цьому документі визначаються основні напрямки удосконалення вищої освіти в умовах розвинутого соціалізму. Постанова є новим свідченням постійного піклування Комуністичної партії і Радянського уряду про розвиток вищої освіти в країні. У постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про вищу школу звернена увага на дальший розвиток університетів як провідних учбово-методичних і наукових центрів вищої школи. Тільки за роки 9-ї і 10-ї п'ятирічок створено 16 університетів і зараз нараховується 67.

Одеський університет — великий учбово-методичний і науковий центр, успішно вирішує завдання з підготовки кадрів для науки, промисловості, сільського господарства, культури і освіти. Ректорат, партійна організація, професорсько-викладацький склад, всі співробітники ОДУ докладають усіх сил для підвищення якості навчання і виховання спеціалістів, зростання ефективності наукових досліджень.

У I семестрі 1979—1980 учбового року в цілому абсолютна успішність складала 93,9%, у порівнянні з підсумками зимової сесії 1978—1979 навчального року залишилась без змін, хоча якість успішності покращилась. Збільшення кількості студентів, які навчаються на «добре» і «відмінно», сталося за рахунок філологічного факультету (декан І. М. Дузь) — 62,7%, хімічного (декан О. О. Колесник) — 57,8%. На рівні минулого року залишились показники на факультетах романо-германської філології (декан В. Г. Таранець), геолого-географічного (декан О. І. Полоса), біологічного (декан В. М. Тоцький) і механіко-математичного (декан М. Я. Тихоненко).

У показниках абсолютної успішності на факультетах значних змін не відбулось. Але на деяких факультетах зменшилась кількість студентів, які навчаються на «5» і «4». Знизилась якість успішності на історичному (декан З. В. Першина), на фізично-математичному (декан М. М. Чесноков), на

юридичному (декан Ю. С. Червоний). Це пояснюється наявністю різного роду недоліків в учбово-виховній роботі.

Стабілізація абсолютної успішності і підвищення показників якості успішності обумовлені багатьма факторами. Це взаємодія деканату і кафедр в плануванні учбових занять, учбово-методичне забезпечення процесу навчання кафедрою, рівень трудової дисципліни студентів, викладачів, взаємодія в учбово-виховному процесі деканату, громадських організацій і колективів кафедр.

На вечірньому відділенні покращення успішності не спостерігається. В цілому по університету, як і в минулому році, успішність становить 88,6%, а по окремих факультетах спостерігаються незначні коливання в бік підвищення чи пониження успішності.

Якість успішності по університету знизилась з 34,1% до 33,8% за рахунок факультетів: хімічного, геолого-географічного, біологічного, юридичного. Хоча ряд факультетів значно підвищив показники якості успішності у порівнянні з зимовою сесією 1978—1979 навчального року (механіко-математичний, історичний і факультет романо-германської філології).

На заочному відділенні спостерігається незначне підвищення абсолютної успішності.

Знизилась абсолютна успішність на факультеті романо-германської філології.

В цілому по університету показник якості успішності знизився з 19,5% до 17,3%.

Успішність — це наслідок учбово-методичної і виховної роботи, показник стану її контролю, який проводиться кафедрами. Саме вони в першу чергу відповідають за засвоєння студентами знань з основних курсів і спецкурсів. Тому важливо відзначити результати роботи. Заслужує уваги покращення абсолютної успішності і якісних показників успішності на денному відділенні кафедр: радянської літератури і літератури народів СРСР (зав. проф. В. В. Фашенко), лексика і стилістика англійської мови (зав. проф. В. А. Кухаренко), фізичної хімії полімерів і колоїдів (зав. доц. Ю. М. Ансимов), теоретичної фізики (зав. проф. І. З. Фішер), теоретичної механі-

ки (зав. проф. С. К. Асланов).

Однак є кафедри, які не змогли зберегти рівень успішності зимової сесії минулого року. Пояснюється це недостатньою організацією учбово-методичної роботи, слабким поточним контролем.

На денному відділенні значно знизилась абсолютна успішність і показники якості успішності на кафедрах: фізичної електроніки (зав. проф. В. О. Пріснов), геометрії (зав. проф. М. С. Синюков). Пониження якісних показників сталось на всіх кафедрах юридичного і механіко-математичного факультетів.

Кафедри суспільних наук досягли підвищення абсолютної успішності у порівнянні з зимовою сесією минулого року.

Підвищення якості досягнуто також на вечірньому і заочному відділеннях.

Цьому досягненню передувало всебічне методичне забезпечення студентів вечірнього і заочного відділення. Колективи кафедр провели значну роботу з удосконалення методики читання курсів, підготовки методичних матеріалів, роботи з молодими викладачами, поновлення текстів лекцій. Велику увагу приділено творчій роботі над першоджерелами, партійними документами.

Далі професор В. В. Сердюк аналізує роботу підготовчого відділення. Перша сесія показала, що абсолютна успішність першокурсників з підготовчого відділення складала 97,5% проти 80% успішності всіх студентів I курсу університету. Це говорить про велику учбово-методичну і виховну роботу, яка проводиться деканатом підготовчого відділення, а також про зростаючі вимоги, які ставились викладачами перед майбутніми студентами.

Добре підготовлені випускники підготовчого відділення з таких спеціальностей: біологія, фізіологія, зоологія і ботаніка, історія, українська філологія, правознавство.

Однак з спеціальностей: фізика, хімія, геологія, англійська філологія, російська філологія кількість випускників підготовчого відділення, які навчаються на 5+ (5+4), зменшилась майже у два рази і якість успішності їх у порівнянні з показниками першокурсників відповідних спе-

(Закінчення на 2-й стор.).

В. Д. Севаст'янов — доктор наук

забаром без відриву від виробництва, у 1956 році, Всеволодом Денисовичем була захищена дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата біологічних наук; з 1961 року — В. Д. Севаст'янов — доцент кафедри зоології безхребетних, а з 1976 року — завідувач цієї ж кафедри.

У виступах чотирьох офіційних опонентів докторів біологічних наук Чернової Н. М., Кривошуги Д. К., Пучкова В. Г. та Анимова І. А. підкреслювалось теоретичне та практичне значення виконаних досліджень дисертанта.

Досить сказати, що Всеволодом Денисовичем з 230 видів групи кліщів, які розглядалися у дисертації, 65 видів описані як нові для науки, та більше 100 видів вперше вказуються на території СРСР.

В. Д. Севаст'янов — автор 93 наукових праць, з них по темі дисертації — 49. Дисертант — співавтор трьох монографій, у тому числі визначника кліщів, виданого всесоюзним видавництвом АН СРСР «Наука».

Стало можливим більш точно оцінити роль у білцезонах не тільки розглядуваних груп кліщів, але й таких великих груп комах, як мурахи, жуки, жужелиці, копрофільні жуки.

Вітаючи Всеволода Денисовича, колектив університету та біологічного факультету бажають йому подальших великих успіхів у науковій та учбовій діяльності.

Звернення

КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ І СПОРТРАДИ
ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДО ВСІХ
КОМСОМОЛЬСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ОДУ.

19 липня 1980 року відбудеться урочисте відкриття XXII літніх Олімпійських ігор у столиці нашої Батьківщини — Москві. Олімпійські ігри вперше пройдуть в країні соціалізму, колісці Великого Жовтня.

Комітет комсомолу і спортивна рада філологічного факультету на спільному засіданні підтримали звернення студентів історичного і фізичного факультетів у зв'язку з 110-ю річницею з дня народження В. І. Леніна. Зокрема, рішення про пропаганду ігор у Москві і прийняли рішення про проведення огляду-конкурсу, присвяченого Олімпіаді-80.

В ході огляду-конкурсу намічено провести ряд спортивно-оздоровчих і культурно-пропагандистських заходів. Серед них:

1. Масове залучення студентів до спортивних секцій і гуртків ДТСААФ.
2. Організація на факультеті клубу любителів бігу.
3. Участь у 100-кілометровому переході по поясу Слави м. Одеси в квітні 1980 року.
4. Виступи лекторських груп з лекціями на олімпійську тематику перед студентами факультету, а також учнями шкіл.
5. Проведення фотоконкурсу під лозунгом: «Олімпійський рік — не тільки для олімпійців».
6. Проведення конкурсу дитячого малюнка «Олімпіада — це мир» у ряді шкіл м. Одеси.
7. Проведення конкурсу стінних газет, присвячених Олімпіаді-80.
8. Оформлення на факультеті стенду, присвяченого іграм у Москві.
9. Проведення з 10 по 20 травня спортивної декади.

Комітет комсомолу і спортивна рада філологічного факультету звертаються до всіх комсомольських організацій університету з закликом підтримати їх рішення і провести огляд-конкурс у межах всього університету.

Ми закликаємо всіх студентів ОДУ виступити на захист гуманістичних ідей олімпійського руху, проти закликів реакційних кіл США бойкотувати ігри в Москві і в зв'язку з цим відправити лист на адресу МОК, заздалегідь обговоривши його на відкритих зборах усіх факультетів.

В КОМІТЕТІ ЛКСМУ УНІВЕРСИТЕТУ

РОЗГЛЯНУВШИ І ОБГОВОРЮВШИ ЗВЕРНЕННЯ КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ І СПОРТИВНОЇ РАДИ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДО ВСІХ КОМСОМОЛЬСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ОДУ, КОМІТЕТ ЛКСМУ УНІВЕРСИТЕТУ СХВАЛИВ ЙОГО І ПРОПОНУЄ ВСІМ КОМСОМОЛЬСЬКИМ БЮРО ФАКУЛЬТЕТІВ ОБГОВОРТИ ЦЮ ІНІЦІАТИВУ І ВКЛЮЧИТИСЯ ДО ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ, ПРИСВЯЧЕНОГО ОЛІМПІАДІ-80, І ДО ПРОПАГАНДИ МИРОЛЮБИВИХ ІДЕЙ МОСКОВСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ.

ПІДВИЩУВАТИ ЯКІСТЬ УЧБОВО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ

З ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

ціальностей значно нижча. Потім доповідач зупинився на роботі групи аналізу точності успішності університету. У I семестрі поточного учбового року група аналізу якості учбового процесу університету значно покращила організацію роботи (голова, проф. Є. В. Додін). Доповідач відзначив роботу груп аналізу якості учбового процесу фізичної загальноуніверситетських кафедр, а також факультетів: механіко-математичного (голова доцент Т. Дивакова), фізичного (голова доцент А. Салістра).

Але окремим групам аналізу необхідно покращити організацію роботи. Це стосується груп аналізу кафедр політехномії (голова доцент Д. О. Драгомарецький), а також груп аналізу деяких факультетів.

Питання відвідування занять студентами постійно були у полі зору учбової частини, деканатів і кафедр. Протягом семестру (1 і 3 вересня, 10 і 30 жовтня, 11 листопада 1979 р.) працівниками учбового відділу проводився поточний контроль відвідування студентами лекцій на всіх факультетах. У перші дні занять на дуже низькому рівні було відвідування занять студентами вечірнього відділення факультету романо-германської філології, історичного факультету. На низькому рівні було відвідування занять на денному відділенні юридичного факультету, зокрема, студентам III і V курсів.

Наступні перевірки показали погане відвідування занять студентами денного відділення V курсів біологічного факультету і факультету романо-германської філології (57,7% і 60%), а також студентами I курсу геологічного відділення геолого-географічного факультету (64%) і III курсу російського відділення філологічного факультету (51%).

Всього в університеті з неповажних причин пропуски занять склали 55,1%.

На денному відділенні процент пропусків занять з неповажних причин залишається значним на історичному факультеті. Ще гірше стоять справи на геологічному відділенні геолого-географічного факультету.

Професор В. В. Сердюк аналізує далі успішність студентів-іноземців. За результатами зимової екзаменаційної сесії їх успішність складала 78%. На «відмінно» і «добре» склали сесію 56% студентів. Ці показники говорять про зниження рівня знань студентів-іноземців у порівнянні з зимовою сесією минулого року.

Для покращення якості викладання суспільних наук ми виділили із загального потоку студентів-іноземців окремі групи. Це дало позитивні наслідки. З суспільних наук абсолютна успішність підвищилась до 97,2%.

Зупинившись на плануванні контролю в учбовому процесі, доповідач відзначив, що в університеті розроблено заходи з виконання вказівок і критичних зауважень тов. Г. Г. Єфіменко, які були затверджені на Раді ОДУ і доведені до всіх підрозділів.

30 січня 1980 року колегія Мінвузу УРСР розглянула матеріали перевірки роботи університету. Колегія звернула увагу на серйозні недоліки в роботі з підбору, розстановки і виховання науково-педагогічних кадрів. Недоліки в роботі з кадрами мали місце на біологічному факультеті, факультеті рома-

но-германської філології й інших підрозділів. Ректорат і партком університету проводять заходи з ліквідації вказаних у рішенні недоліків. Рішення колегії обговорено на раді університету. Створена комісія для розробки заходів по виконанню рішень колегії від 30 січня 1980 року, зроблено докір відносно використання і дисципліни ряду відділів університету.

У I семестрі 1979—1980 навчального року вся організаційна, учбово-методична робота була спрямована на виконання завдань, які виходять з постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про вищу школу, виступу міністра на зборах колективу університету.

Продовжується робота з визначення об'єму часу на самостійну роботу студентів. Розроблено коефіцієнти для розрахунку часу і принципів розрахунку часу самостійної роботи студентів для кожного факультету або груп споріднених факультетів.

З метою дальшого удосконалення керування університетом концентровані функціональні обов'язки працівників учбової частини, вивчено «Положення про відділ кадрів», розроблено «Положення про старшого лаборанта».

Продовжується втілення в учбовий процес основних документів учбово-методичної роботи, рекомендованих Мінвузом УРСР. Ряд документів учбово-методичного призначення розроблені в нашому університеті.

Далі професор В. В. Сердюк зупинився на питаннях трудової дисципліни. Він говорить про те, що ще мають місце факти порушення розкладу складання екзаменів і заліків. Мають місце випадки заміни викладачів на іспитах. Протягом I семестру були випадки зриву занять з вини викладачів. Це — наслідок безвідповідального ставлення до справи.

На фізичному факультеті на всіх курсах вечірнього відділення систематично порушується наказ Мінвузу УРСР «Про групове пере складання академзаборгованостей студентами вечірнього і заочного відділень».

Академзаборгованість ліквідується не групами студентів, відповідно до графіку факультету, а індивідуально (окремими студентами) за екзаменаційними листками.

Група під керівництвом доцента В. І. Галібея перевірила складання розкладу учбових занять. Якісне складання розкладів на юридичному й історичному факультетах. На всіх інших факультетах виявлено ряд недоліків. На факультетах романо-германської філології, фізичному, хімічному є четверті пари, для розкладів філологічного і хімічного факультетів характерні щоденні зміни.

Науково-методичною радою університету була проведена робота з уніфікації ряду найменувань учбової документації, а також розроблено технологічні карти і структурно-логічні схеми.

Широко використовуються кафедрами технологічні карти, але кафедри повинні творчо підходити до застосування цього документа, шукати шляхи його удосконалення. На всіх кафедрах думають про те, як ефективніше навчити студента працювати самостійно, не виходячи за межі часу, який він має. Однак ми мало піклуємось про створення учбових комплексів, тобто про сукупність вдало розташованих техніч-

них засобів з застосуванням контролюючих машин. На жаль, за минулий семестр не було яскравих повідомлень про нові учбові методи, які принесли б реальні результати. Недостатньо використовується електронно-обчислювальна техніка і засоби ТЗН.

Професор В. В. Сердюк зупинився на роботі обчислювального центра, говорив про те, що мало уваги приділяється впровадженню нових машин, повільно ведуться роботи з обладнання лінгвфонних класів, про необхідність ефективнішого використання замкнутої телевізійної системи.

Далі доповідач говорив про підготовку наукових кадрів, про використання цільової аспірантури, про удосконалення матеріальної бази, про роботу будівельної групи, комендантів гуртожитків.

Проаналізувавши стан науково-дослідницької роботи, доповідач висловив впевненість у тому, що професори, викладачі, аспіранти, студенти, робітники і службовці університету зроблять все для виконання поставлених перед ними завдань, гідно зустрінуть 110-у річницю з дня народження В. І. Леніна.

Потім розпочалось обговорення доповіді.

На трибуні декан юридичного факультету Ю. С. Червоний. Він підкреслив, що на Всесоюзній нараді працівників вищої освіти особлива увага приділялась підвищенню вимог до професійних знань, ідейних і моральних якостей випускників вузів. Далі доповідач розповів про проведення на юридичному факультеті роботи у цьому напрямку. Зокрема, за період підготовки до зимової сесії було чимало зроблено і це дало позитивні наслідки. Абсолютна успішність на факультеті значно зросла.

Однак, сказав Ю. С. Червоний, якість успішності знизилась. У цьому ми бачимо недолік своєї роботи.

Декан факультету зупинився потім на авангардній ролі комуністів. Зимову сесію на факультеті склали 147 студентів-комуністів. Багато з них успішно витримали цей іспит. Але є й такі студенти-комуністи, які мають академзаборгованість.

Завідуючий кафедрою історії КПРС професор М. М. Якупов поділився враженнями про Всесоюзну нараду працівників вищої школи, в якій він брав участь. Потім зупинився на таких питаннях, як укріплення зв'язків вищої школи з науковими закладами, підвищення ефективності науково-дослідницької роботи у вузах, удосконалення системи творчого виховання студентів.

Нам, підкреслив професор М. М. Якупов, особливо необхідно посилити роботу студентів у наукових гуртках. Справа ця потрібна, важлива і нею повинні займатися всі.

Далі доповідач говорив про шляхи підвищення якості навчання і виховання студентів, удосконалення їх самостійної роботи, яку треба ретельно планувати. На закінчення професор М. М. Якупов запропонував ряд заходів, спрямованих на покращення роботи аспірантури, підбір аспірантів і наукових керівників. Мова йде про необхідність поєднання зусиль кафедр у справі удосконалення підготовки аспірантів.

З аналізом роботи партійної організації механіко-математичного факультету виступив секретар партбюро В. П. Желтиков.

Декан біологічного факультету В. М. Тоцький вказав, що в світлі вимог постанови

ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів» на факультеті проаналізовано учбово-виховний процес, поновлені і покращені типові і робочі програми курсів. Введено ряд нових спецкурсів з метою підвищення кваліфікації спеціалістів.

Партійне бюро, деканат, рада факультету неодноразово обговорювали питання, пов'язані з покращенням учбово-виховного процесу на кафедрах. Все це дало позитивні наслідки, про що свідчать підсумки зимової сесії.

На факультеті ведеться постійна робота з невідстаючими студентами, посилено контроль за самостійною роботою. Велика увага приділяється діяльності кураторів. Сказавши про досягнення, тов. Тоцький зупинився на тих недоліках, які ще мають місце, їх причинах. Ми, сказав доповідач, бачимо свої недоліки і докладемо сил для їх усунення.

Про роботу комуністів філологічного факультету, про діла і проблеми говорив доцент цього факультету П. Т. Маркушевський. Він вказав на те, що не належному рівні обладнані учбові аудиторії, на те, що багато з них необхідно ремонтувати. Доцент П. Т. Маркушевський піддав критиці незадовільну роботу ідальні. Про це, сказав він, йшла мова не один раз, але рішучих заходів по усуненню недоліків не прийнято. Далі доповідач говорив про необхідність поєднання зусиль молодих і старих кадрів викладачів, про дбайливе ставлення до молоді.

У своєму виступі завідуючий лабораторією І. О. Старовий зупинився на питаннях виховання молодих спеціалістів, говорив про необхідність посилення щоденного шклявання про умови праці співробітників.

Секретар комітету комсомолу університету І. М. Коваль зупинився на питаннях системного, комплексного підходу до виховної роботи, формування всебічно розвинутої особистості, на необхідності перенесення центру ваги всієї комсомольської роботи, в учбові групи. Далі І. М. Коваль проаналізував роботу комсомольських організацій деяких факультетів, говорив про те, як вони ведуть боротьбу за підвищення успішності студентів, що не всі комсомольські активісти служать прикладом у навчаннях, поведінці. Окремі з них мають незадовільні оцінки, а комітет і бюро не принципово ставляться до них.

Виконуючи рішення XXV з'їзду КПРС, генеральне завдання ВЛКСМ — формувати у молоді комуністичну свідомість, готовність, волю і вміння будувати комунізм, вказав на заключення І. М. Коваль. Комсомольська організація університету разом з професорсько-викладацьким складом, всіма комуністами нашого колективу буде виховувати юнаків і дівчат, студентів-комсомольців у дусі високої ідейності, формувати організованість і дисципліну, політичну свідомість, моральну чистоту, активну життєву позицію.

Слово надається секретарю парткому університету доценту Л. Х. Калуст'яну. У постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про вищу школу, сказав доповідач, органічно поєднується глибока науковість, партійна вимогливість і критичність. У виступі на Всесоюзній нараді працівників вузів секретар ЦК КПРС М. В. Зімянин велику увагу приділив питанню підготовки спеціалістів широкого про-

філю, а тому необхідно удосконалити виховну, учбово-методичну, науково-дослідницьку роботу.

Товариш Л. Х. Калуст'ян аналізує приведені у доповіді цифри успішності, робить висновки про необхідність підвищення вимогливості до викладачів, посилення контролю за учбовим процесом, за змістом лекцій, їх ідейної спрямованості.

Далі доповідач зупинився на таких негативних явищах, як пропуски занять з неповажних причин, порушення учбово-трудової дисципліни. Навчання у вузі, вказав Л. Х. Калуст'ян, — це не особиста примха людини, а поєднання його бажань, його мрії про освіту з державною необхідністю. Тому не можна утриманськи ставитись до тих, хто пропускає заняття, погано ставиться до навчання. У цій справі треба проявляти більше вимогливості, принциповості, керуючись постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальше зміцнення трудової дисципліни і зменшення плинності кадрів у народному господарстві».

Секретар парткому критикує окремих керівників наукових закладів, інших підрозділів, які не ведуть рішучої боротьби з недоліками. Далі він говорить про роботу кафедр — головної ланки учбового процесу і виховання, про роль завідуючих кафедрами, які повинні особистим прикладом забезпечити покращення справи.

Головна роль у виконанні постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про вищу школу належить професорсько-викладацькому складу. І тому важливо бути дуже уважним при підборі, розстановці кадрів, їх вихованні. Цим питанням партком, ректорат, факультетські партійні організації приділяють увагу. Але є й недоліки, за які наш університет критикувало Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР. У нас ще низька ефективність аспірантури, низька вимогливість до аспірантів.

Доповідач зупинився на такому важливому питанні, як покращення роботи по розгляду листів, скарг і заяв, зміцнення на здоровій основі взаємостосунків між співробітниками і завідуючими кафедрами. Цю думку секретар парткому підтвердив конкретним прикладом.

Потім доцент Л. Х. Калуст'ян говорив про те, що відповідно з рішенням ЦК КПРС у березні—квітні пройнуть партійні збори з порядком денним: «Жити, працювати і боротися по-ленінськи, по-комуністичному». Збори повинні стати школою виховання в дусі ленінських принципів і норм. Треба ретельно готуватись до зборів, провести їх на високому рівні.

Цей рік, сказав на заключення секретар парткому, особливий. Це рік 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна, завершальний рік десятиї п'ятирічки, рік підготовки до XXVI з'їзду КПРС. Треба підвищувати якість роботи всіх ланок, всіх діячів, щоб бути на рівні сучасних вимог, які ставлять перед нами ЦК КПРС, Радянський уряд.

В одноголосно прийнятому рішенні партійні збори намітили конкретні заходи з подальшого підвищення навчально-виховної і науково-дослідницької роботи, з реалізацією рекомендацій Всесоюзної наради працівників вищої школи, гідної зустрічі 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

ЗНИКЛИ СТОРІНКИ

Студентка-заочниця Тетяна Прохоренко вбігла до свого робочого кабінету з підручником у руках. І відразу ж почала його гортати. Проходить хвилина, друга і з обличчя Тетяни зникає посмішка. Тих сторінок, які були їй так потрібні, вона не знайшла. Чиясь безжалісна рука вирвала їх. Вчинок негідний. По-іншому його не назвеш. Відійдено не тільки замах на соціалістичну власність. У думці тих, хто таким чином поводиться з книгами, проглядається на мій погляд, щось більше.

Але, можливо, випадок єдиний у своєму роді?

Прикро, але таких прикладів немало. Говорить завідувача студентською бібліотекою ОДН Валентина Афанасіївна Бозма і про деякі з них розповіла автору цих рядків.

Якось студентка В курсу механіко-математичного факультету Олександра Сумара (заочне відділення) взяла в бібліотеці підручник Л. П. Ейзенхарта «Риманова геометрія». Учебний посібник, як стверджують працівники бібліотеки, дуже цінний. В університеті був тільки один примірник. Олександра, поси-

дивши з підручником у читальному залі, швидко повернула його і пішла. Через деякий час книгу попросив інший студент і коли взяв її до рук, то з жахом помітив, що вирвано дев'ять сторінок.

Не треба було затратити багато часу, щоб знайти зловмисницю. Спочатку Олександра Сумара відмовилась зізнатись у своєму діянні. Пізніше, ставши перед фактами, вона вимушена була сказати правду і повернути вирвані сторінки.

Так, є ще студенти, які неохайно, а іноді по-варварськи ставляться до літератури. Гублять книги, виривають сторінки, розмальовують сторінки кольоровими олівцями. Частенько, замість загубленої книги здають підручники, які рахуються за їхніми товаришами, підробляють номери.

Подібних прикладів можна привести чимало. Але справа не в їх кількості. Суть проблеми зводиться до того, наскільки ми дуже слабо боремось за збереження книг. Правда, співробітники студентської бібліотеки ведуть певну роботу у цьому напрямку. Вони виступають

перед першокурсниками, знайомлять їх з нормами користування університетською бібліотекою, розповідають про те, як треба ставитись до книги. Втрати і пошкодження книг присікаються, застосовуються заходи адміністративного і громадського діяння.

Але життя показує, що цього недостатньо. Широку пропаганду за збереження книг необхідно, на мою думку, вести комсомольським організаціям факультетів, кураторам академічних груп. Багато активістів, наприклад, знають, що після того чи іншого іспиту в аудиторії можна знайти сторінки, вирвані з відповідних підручників. Але цим фактам ми не даємо принципової оцінки, намагаємось не помічати їх.

Давайте заглянемо до студентських помешкань наших гуртожитків. Де тільки не «зберігаються» там книги? І також мовчимо, начебто так і треба. Дуже часто ми по-утриманськи ставимось до книг, не думаємо про тих, хто після нас переступить поріг університету, кому вона буде необхідною.

П. ВЕЛИКОНЕНКО.

ЗРОБИТИ МОЖЕМО БІЛЬШЕ

На зборах комсомольської організації геолого-географічного факультету підведено підсумки I семестру. З доповіддю виступив секретар комсомольського бюро І. Болотович.

І в доповіді, і у виступах відзначалось, що в цілому успішність на факультеті не погана, але вона дещо гірша, ніж у минулому році. Особливо слід підтягнутись і курсу географів, який зайняв останнє місце на своєму відді-

ленні.

На зборах йшла мова про плідну діяльність студентського деканату (голова Ю. Москаленко). Говорилось про покращення роботи «Комсомольського прожектора». Поки що мало проводиться рейдів, та й періодичні випуски «прожектора» часто порушуються.

Член комсомольського бюро Ганна Дроздова свій виступ присвятила підготовці до Дня факультету і огляду ху-

дожньої самодіяльності.

У прийнятому рішенні намічені заходи, виконання яких дозволить активізувати роботу комсомольських груп, підвищити успішність членів ЛКСМУ, новими успіхами зустріти 110-у річницю з дня народження В. І. Леніна.

О. БАВИХІН,
член
комсомольського бюро
геолого-географічного
факультету.

ГОТУЙТЕСЯ ДО ОГЛЯДУ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ

На засіданні художньої ради заслухані звіти культурців історичного та юридичного факультетів про художню творчість студентської молоді. На засіданні затверджено графік ог-

ляду самодіяльності факультетів і склад журі цього огляду. Його головою є проректор університету професор І. Є. Серета. Огляд триватиме в період з 20 по 23 березня.

Багатонаціональна поетична Ленініана Ленініана Гафура Гуляма і Зульфії

В одній з своїх статей народний поет Узбекистану Гафур Гулям писав, що серед його ровесників — радянських письменників старшого покоління — немає жодного, хто б так чи інакше не звертався б до дорогого образу Леніна, не мріяв би і не прагнув відобразити в своїй творчості великого вождя великої революції.

До ленінської теми звернувся і вніс значний вклад в її розробку і сам Гафур Гулям. Епіграфом до його поетичної Ленініани можна поставити рядки:

Клянись водой, насущным хлебом,
Живым биением сердец,
Клянись родной землей и небом —
Нам дорог Ленин как отец.
И это чувство так высоко!
И то, что здесь я говорю,
от имени всего Востока
Я вновь стократно повторю.

(«Клятва»)

Поетичний цикл «Ленін і Восток», над яким поет працював протягом двох десятиріч, увійшов в книгу «Стихи», яка удостоєна Ленінської премії.

Вірші Гафура Гуляма про Леніна — одна з найкрасивіших сторінок в книзі узбецької радянської поезії. В них поет висловлює глибоке почуття подяки Комуністичній партії, великому Леніну, які відкрили трудящим Сходу шлях в нове, щасливе життя.

Тема Леніна, тема партії проходить через всю творчість Гуляма, починаючи з перших кроків його в літературі. Вдаючи соціалістичній Батьківщині поет натхненно прославив величність ленінських ідей. Тема «Ленін та Схід» розкривається в віршах Г. Гуляма у всій своїй багатогранності. Чингіз Айтматов говорив, що шлях людства до Леніна лежав через віки. Думка ця по-своєму проходить такі твори Гафура Гуляма, як «Узбекнаме», «Два Востока», «Слово о Ленине»:

Тысячелетия лучшие умы

Искали жизни тайное значение,

Нашли ключи от самой жизни мы

В животворящем ленинском ученье, —

так говорить поет у вірші «Слово о Ленине».

Ленінське слово, ленінська думка стали провідною зорею для трудящих всього Радянського Союзу. Цей перелом в житті народів Туркестану Гафур Гулям оспівав у десятках своїх віршів.

Великій Жовтневій соціалістичній революції, В. І. Леніну присвячені вірші «Комунізму — ассалам!», «Клятва», «Моя партія», «Леніну», «В. І. Ленін» і ін.

Ленин исстари, как солнце,

жил в сердцах у нас, —

говорить поет у вірші «Моя партія». З вірша у вірш він кожен раз по-новому славить схід сонця, Жовтня, Сонця Леніна. Цей образ незмінно асоціюється в творчості з революцією.

С Востока всходит солнце, но заря,

Не занималась никогда над нами,

И только над лучами Октября

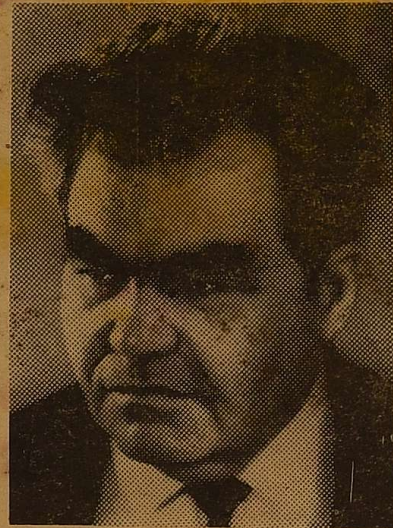
Она зажгла на небосводе знамя.

Вірші Гуляма в живих, схвильованих фарбах розкривають образ великого вождя пролетаріату, відображають торжество його думки, любов до нього мільйонів трудящих Сходу.

Коли читаєш такі вірші поета, як «Моя партія», «По декрету Ленина», «Строка будущей песни», «Славу Ленину, партии славу пою» і ін., перед тобою проходить вся історія Країни Рад — від жовтневих днів до епохи космічних польотів, розкриваються подвиги трудящих Узбекистану, всі помисли яких нерозривно пов'язані з Леніном, створеною ним партією комуністів.

Ленінський цикл Гафура Гуляма — це не тільки вірші про Володимира Ілліча. Поет малює образи людей, яким партія Леніна вручила ключі від життя,

РОМАНЮК ВОЛОДИМИР НИКИФОРОВИЧ

нюк закінчив Миколаївський педагогічний інститут і працював директором середньої школи в селі Добрянка Овідіопольського району. У роки Великої Вітчизняної війни навчався у Вищій партійній школі при ЦК КПРС, а після закінчення аспірантури Академії Суспільних наук при ЦК КПРС був направлений на роботу в Одеську партійну школу на посаду завідувачого кафедрою.

З 1957 року працював на кафедрі історії КПРС Одеського держуніверситету, а у 1964 році В. Н. Романюк переведений на посаду доцента кафедри наукового комунізму, де працював до виходу на пенсію в 1979 році.

В. Н. Романюк проводив велику науково-педагогічну роботу. Його перу належить ряд наукових статей і публікацій, він керував підготовкою аспірантів, шість з них успішно захистили кандидатські дисертації.

Володимир Никифорович завжди проявляв високу партійну принципиовість, велику працелюбність й ініціативність у роботі, був чуйним, уважним до людей, користувався глибокою повагою і заслуженим авторитетом серед професорсько-викладацького складу і студентів.

Світла пам'ять про В. Н. Романюка назавжди збережеться в серцях друзів і товаришів, всіх тих, хто його знав.

Група товаришів.

9 березня 1980 року після важкої, тривалої хвороби на 69 році життя помер бувший доцент кафедри наукового комунізму, кандидат історичних наук Володимир Никифорович Романюк. Пішов з життя талановитий викладач, глибоко вивчений Комуністичної партії, радянській Батьківщині.

В. Н. Романюк народився 9 жовтня 1912 року в сім'ї залізничника ст. Кивирці Волинської області. Після закінчення в 1933 році педагогічного технікуму працював вчителем Овсянської семіричної школи Овідіопольського району Одеської області. У 1936 році В. Н. Рома-

Вечір дружби

8 березня відбувся вечір інтернаціональної дружби, присвячений Міжнародному жіночому дню. На ньому були присутні представники країн, студенти яких навчаються в нашому університеті.

Від імені інтєрради присутніх привітав студент III курсу механіко-математичного факультету Габор Дудаш. Член комітету комсомолу Валерій Антоненко побажав дорогим гостям успіхів у навчанні, щастя. Представни-

ціям земляків були вручені весняні квіти.

Член інтєрради, студент III курсу хімічного факультету Пранеш Хумар Саха із Бангладеш у своєму виступі говорив про роль жінок Азії в боротьбі за мир, демократію, соціальний прогрес. Про життя жінок соціалістичних країн розповіла студентка, IV курсу біологічного факультету Аналія Костадінова.

Т. ОКСАНОВА.

піддержувала їм щастя будувати новий, вільний світ.

Ленінська справа — безсмертна. Ця думка проходить через усі вірші циклу Гуляма «Ленін і Восток», всю його поезію. У кожній перемозі, досягненій нашим народом, в тому числі і узбецьким народом, в кожному дні нашого щасливого життя поет бачить безсмертя всесильних ленінських передбачень.

Декреты, которые Ленин
Для нас написал,
Сверкают в чирчикских огнях.
Кто ленинский разум
Душою и сердцем впитал,
Тот нить путеводную
Держит надежно в руках.

Так Гафур Гулям говорить про живе торжество ленінських ідей, свідками якого ми є сьогодні. Тема Леніна, партії розвивається далі, у віршах поета, присвячених братній дружбі радянських народів.

Зверталась до образу Леніна і народна поетеса Узбекистану Зульфія.

Ще зовсім маленькою дівчинкою Зульфія вперше почула ім'я Леніна. З того часу все найбільш важливе, радісне в її житті зв'язано з іменем — Ленін.

В одній із своїх статей Зульфія писала, що Ленін причетний до всього, що на землі називається щастям, свободою, світлом. Поетеса впевнена в тому, що пройдуть ще сотні років, а люди будуть завжди поєднувати з ім'ям Леніна мрії про щастя людства.

З цією думкою перегукується один з найбільш відомих її віршів «Свет». Він також підказаний їй пам'яттю дитинства, першими розповідями матері про велику людину, яка мріяла про те, чтобы вся земля была согрета, чтобы день для всех людей вставал.

У своєму вірші Зульфія славить полум'яне світло, яке запалив Ленін і партія комуністів у серцях мільйонів трудящих землі. Це світло революції, світло свободи і щастя.

Он — в моей мечте, в моей работе,

В сердце я храню его завет.

Пусть в стихе, что вы сейчас прочтете,

Лениным зажженный вспыхнет свет.

Така сердечність і щирість характеризують всю ленініану народної поетеси Зульфії.

Віра ПЕВЧЕНКО, студентка.

Слово про слово Кобзаря Дармограя

Лексика української національної мови найповніше й найоб'єктивніше була використана в поетичних та прозових творах безсмертного Кобзаря Дармограя — Т. Г. Шевченка. У своїх творах він відкрив світові красу й силу українського слова. Вся громадсько-політична й літературна діяльність Т. Шевченка, революціонера-демократа, була присвячена боротьбі за соціальне й національне визволення українського народу, так жорстоко пригнобленого у ті часи царом. Будучи сам кріпаком, Т. Шевченко став першим виразником інтересів поприданого селянства в українській літературі. Становище поневоленого селянства, його боротьби за своє соціальне визволення й здобуття в тих умовах хоч якихось прав він приділяв у своїх творах багато уваги. Про це яскраво свідчить суспільно-політична лексика, вжита в його творах. У всіх творах Т. Шевченка, як відомо, вжито 10116 слів, з яких абсолютна більшість належить саме до суспільно-політичної лексики. У творах І. П. Котляревського, попередника Т. Шевченка, зареєстровано 10345 слів, з яких абсолютна більшість належить до побутової, а не до суспільно-політичної лексики.

Нижче ми подамо історико-етимологічний коментар декількох груп слів, що характеризували життя-буття селянства.

До першої групи належать слова — **панщина, крепак, крепачка, невольник**. Усі наведені слова близькі одне до одного своїм значенням і в основному вживалися в значенні — «людина, що залежить від пана-феодала, поміщика чи капіталіста і підкоряється його волі». У творах Т. Шевченка значення цих слів проілюстроване такими прикладами: Жінки й дівчата уже не панщане, а про чоловіків, парубків і хлопців це нічого не чути. Сказали б просто — дурень лас за те, що сам крепак. Неодукований сіряк. Неправда! Напиши мені чи є в Ха-

риту батько або мати? Чи крепачка вона чи вольна? А ти всевидящее око! Чи дивилося звисока, як сотнями в кайданах гнали в Сибір невольників святих.

Слова **панщина, панщина, панщина** утворились шляхом суфіксації від успадкованого з праслов'янської мови західнослов'янськими мовами слова **пан**. В українську мову слово **пан** було запозичене в XV ст. з мови польської.

Слова **кріпак, кріпачка** (діалектно — **крепак, крепачка**) утворились й поширилися в українській мові з кінця XVIII ст., коли року 1786 царат офіційно передав селян у власність поміщиків, закріпив їх законом за поміщиками.

Слова **кріпак, кріпачка** генетично зв'язані з праслов'янським та давньоруським словом **крепь, крепость**, які могли вживатись у таких значеннях — **твердість, жорстокість, право, підтвердження** тощо. І дійсно, кріпаки згідно з діючими законами стали власністю панства, яке жорстоко їх експлуатувало та карало за будь-які найменші провини. І таке становище кріпаків яскраво змальоване не тільки в творах Т. Шевченка.

Слово **невольник**, мабуть, ще в праслов'янській мові від слова **воля**, яке вживалось у значенні «повний прояв і здійснення своїх можливостей, бажань та вибору за бажанням». Отож, первинне значення слова **невольник** могло бути таке: «людина, позбавлена колективом проявляти й здійснювати свої можливості, бажання вибрати з них кращі». В ехопу класового суспільства слово **невольник** стало вживатися в значенні «людина, позбавлена всіх прав та засобів виробництва і є по суті власністю хазяїна, тобто раб». Кріпаки, які залежні від поміщика і прикріплені до земельного наділу селяни, були напіврабами, були невольниками, що й дало Шевченкові підстави вжити це слово як синонім до слів **кріпак, кріпачка**.

У значенні «селяни, хлібороби, гречкосії», а іноді й у значенні «кріпаки» в поезіях Т. Шевченка вживаються і слова **мужик, мужичка**. Але такого значення ці слова набули поступово тільки в українській мові. А сталося це так.

Слова **мужик, мужичка** генетично зв'язані з праслов'янським словом **монжь** (мужь), первинне значення якого було — «людина чоловічої статі, яка досягла зрілого віку, може розумно мислити й брати участь у розв'язанні різних питань на вічі — народних зборах».

У давньоруській мові слово **монжь** стало звучати як **мужь** і вживатись у значенні «вільна, відома людина». Від слова **мужь** за допомогою суфікса — **икь** і утворилось слово **мужик**, яке в давньоруській мові могло вживатись у таких значеннях: 1) підліток, неповнолітній юнак, що не мав права голосу ні в сім'ї, ні на вічі через свою недозрілість; 2) підлеглий феодалові житель села, який не мав права брати участь у розв'язанні громадських справ на вічі.

До революції (правда, зрідка ще й тепер) слова **мужик, мужичка** вживалися у зневажливому значенні — «неосвічена, некультурна, груба людина». Після Жовтня слова **мужик, мужичка** почали досить інтенсивно витіснятись спочатку словами селянин, селянка, а після проведення колективізації — колгоспник, колгоспниця.

Ми подали історико-етимологічний коментар тільки до декількох слів із суспільно-політичної лексики, вжитої у творах Т. Шевченка. Такі коментарі важливіших слів, вжитих у художньому творі, бажано подавати урядом перед прочитанням твору з тим, щоб вони глибше врозуміли й відчували соціальну та художню вартість твору. Цей допис дозволяє закінчити улюблену кінцівкою дописів Кобзаря Дармограя. — По сім мов, бувайте здорові!

А. А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

Фото М. Задорожного.

Алкоголь — ворог здоров'я

Давно знайоме людство з легким прийним напоєм з виноградної грони. Колись він вважався майже священним і вживався виключно в урочистих випадках. Вважалося, що під його дією між людьми швидше виникає взаємне довір'я, легше встановлювались контакти, зав'язувались товариські відносини.

Сьогодні наука розглядає алкоголь, як один із заклятих ворогів здоров'я людей. Вживання його в деяких країнах досягло величезних розмірів (у Франції — 22,4 літра на душу населення). Пристрасть до спиртного — одна з основних причин передчасної смерті людей. У США по офіційним даним від пияцтва щорічно вмирає біля 100 тисяч чоловік, в Англії — більше 40—50 тисяч. Ці цифри означають, що своєю згубною дією алкоголь може бути поставлений поруч лише з чумними, холерними та іншими страшними епідеміями минулого. Ще Гіпократ вказував, що причиною епідемій, тяжких нервово-психічних захворювань у дітей є пияцтво батьків. Стародавні греки під страхом покарання забороняли жениху і нареченій перед весіллям і відразу після нього пити спиртні напої. Як же впливають спиртні напої на організм людини? Кров транспортує алкоголь у всі інші органи,

функція їх різко порушується. Порушується як в результаті безпосереднього впливу алкоголю на ті або інші органи, так і в результаті зменшення регулюючого впливу на них нервової системи. Наукою доведено, що спиртні напої впливають негативно не тільки на здатність людей мати дітей, вони мають згубну дію на нащадків. Якщо батьки систематично вживають спиртні напої, то діти народжуються дуже слабкими, розумово неповноцінними, деякі страждають епілепсією. Схильне до вживання подружжя може стати винуватцем народження дітей з дефектами розвитку. Кожна майбутня мати, кожний майбутній батько повинні пам'ятати: спиртні напої згубно впливають на дітей, причому, не тільки при вживанні їх протягом тривалого часу, а навіть при одноразовім вживанні. Довготривале приймання алкогольних напоїв веде до тяжких нервово-психічних захворювань печінки, нирок, серцево-судинної системи. З пияцтвом пов'язана моральна розпущеність, хуліганство, розлад сім'ї, зловживання спиртними напоїми підриває здоров'я людини, веде до інвалідності, передчасної старості і укорочення життя.

І. Я. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

Багатонаціональна поетична Ленініана

Ленініана Миколи Асєєва

Значним і вагомим вкладом в багатонаціональну поетичну ленініану є твори про Володимира Ілліча російського поета Миколи Асєєва. Першим його твором про Леніна є поезія «Реквієм». Написана вона в 1924 році. У приглушеній побудові реквієму звучала скорбота про важку втрату:

Леденють губи,
Леденят язик.
Этой песни убыль —
Только — лед слезы.

Тиха мелодія передавала відчуття печалі, виникав у пам'яті спогад про траурні дні лютого-січня, коли людські потоки стікалися до червоної труни Ілліча.

У пісні-печалі не було портрета вождя, тільки штрихи дорогого, кожному пам'ятного Ленінського образу: «простая кепка», «в прорыве локоть», «тугая, крепко сжатая скула». Вони виражали загальне почуття втрати, яке ще міцніше зблизило радянських людей і наших зарубіжних друзів.

У наступному році, в день 21 січня, в газеті «Звезда Востока» появилася цикл «Годовщина смерти вождя».

Вірш «Время лучших» (1926), присвячений пам'яті ридаря ленінської гвардії Ф. Е. Дзержинського, продовжував тему «Реквієма» і «Годовщини». В битві серця, в звертанні до часу, який не дав «ни сил, ни дней сберець», проявлявся мотив злиття долі тих, що пішли з життя, і тих, хто продовжував їх справу.

Над огромным

неподвижным краем

Время — лучшим

сердце утомлять...

Умираем? Нет, не умираем, —
Порохом идем в тебя,
земля!

Справа кращих з кращих — не вмерла, вона множить і шириться, стає нашою реальністю.

Оглянься на страну большую —
полоснет пестротой по глазу,
Люди в ней не живут — бушуют,
только шума не слышно сразу, —
от ее глубокого вала
и меня кипеть подмывало.

Це рядки із «Русской сказки». Цьому ліричному сказанню поет надав інтимної, сердечної відвертості. Своїй коханій довіряє він своє сподівання про те, як із в'ятських лісів, із південних степів, із гірського Дагестану, звідусіль з'їжджаються до Москви посланці всіх земель Радянської країни.

Особливе місце в поезіях про Леніна займає вірш М. Асєєва «Молодість Леніна». Цей твір відзначається високим ідейним та художнім рівнем. Присвячений він біографії великого вождя. В далекому куточку забитої і темної Росії народжується хлопчик. Дають йому ім'я — Володимир. Народження вождя символізується з «зорею».

Дитячий крик прорізує віковий сон Росії. Він спвіщає про народження Великої Людини, ще не знаної світом. І буде в нього дитинство, і будуть руки материнські його пестити, ніжити, обшивати... Але буде в нього і юність, з якої розпочнеться великий

шлях у майбутнє — до сердець мільйонів людей. Молодий Ульянов продовжить справу свого брата Олександра і доведе її до кінця.

Закінчуючи свій вірш, Микола Асєєв говорить про те, як образ Леніна надихає його і в житті і в творчій праці. Він з ним усюди: в кожному його вчинку

У 1934 році М. Асєєв опублікував вірш «Читая Леніна». В ньому на широкому соціально-економічному та політичному фоні самодержавної Росії розкрита біографія робітничого класу, людини, яка народилася із своїм класом і змогла повести народ на боротьбу, допомогла звільнитися від віковичного ярма. Цією людиною був Ленін, далекоглядний політик і стратег:

Ленін рубил

не окно в Европу:

весь мир подносил...

Він сміливо повів маси вперед, за краще майбутнє. Він вирвав народ із темноти, із райського сну. В чому ж секрет успіху цієї незвичайної людини? Який ключик підбрав він до народу?

Не шумом

оравы-орды

вел массы

ленинским разумом,

штурман

твердынь

вражеской

философской базы.

На штурм этот —

в бой до конца,

за яркость,

за яркость Ленина!

Єднання народу і вождя наскрізна тема всієї ленініани Миколи Асєєва. В цьому її велике значення і актуальність.

Л. СУХОДОЛЬСЬКА,
студентка V курсу філологічного факультету.

Редактор М. ПЕТРОВ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадры».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).